

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci Martina Karneta

Dvacet let výzkumu sociální stratifikace v ČR

Bakalářská práce Martina Karneta je přehledovou studií na téma, které nebylo v České republice dosud zpracováno. Volba tématu je tedy oprávněná. Hodnocení práce je nicméně problematické z toho důvodu, že obsah práce přesně neodpovídá jejímu názvu a to ani co se týče deklarovaného cíle práce (str. 6, „Cílem práce... v české historii.“). I přes opakované tvrzení autora, že převážná část práce je či by měla být věnována porevolučnímu vývoji sociální stratifikace (str. 7, 43), je z pouhého pohledu na seznam jasné, že tomuto období, které má být dle názvu pro práci klíčové, je věnována méně než polovina celého textu. Vzhledem k těmto tvrzením nicméně budu práci posuzovat jako zaměřenou na téma specifikované tématem projektu a jejím názvem.

Práce je přehledně a logicky strukturovaná; je jistě oprávněné a z hlediska „nastavení“ výzkum sociální stratifikace v ČR i vhodné zabývat se nejdříve předrevolučním kontextem, který významně přispěl k formování výzkumu sociální stratifikace po roce 1989, představení tohoto kontextu ale má dva poměrně vážné nedostatky. Za první, autor jde podle mého názoru až zbytečně příliš do minulosti, když později neprokazuje jasnou vazbu či návaznost vývoje sociální struktury či její reflexe např. ve středověku nebo v 19. století. Za druhé, při popisu této části také nevyužívá explicitně téměř žádné zdroje. Paradoxně nejlepší částí práce je poté představení vývoje výzkumu sociální stratifikace po druhé světové válce do roku 1989, kdy autor dobře pracuje s bohatým materiálem a na úroveň bakalářské práce podává poměrně dobrý přehled výzkumu sociální stratifikace v této době. I přesto obsahuje několik pasáží, které nejsou podepřeny a současně nejsou samozřejmé – co se týče podkpt. 3.2. (např. věta „není žádným tajemstvím...“) je ovšem možné, že je celá shrnutím z jednoho uvedeného zdroje, což by asi bylo vhodnější explicitně uvést, než dát totožné odkazy vždy na konec odstavce. Pokud ale autor chtěl poukázat na kontinuitu a diskontinuitu ve výzkumu po roce 1989, mohl tomuto věnovat více prostoru, podle mého názoru je analýza tohoto momentu nedostatečná.

Nejsem si jistý, zda autorem zvolený způsob představení vývoje po roce 1989, zaměřený na nejvýraznější postavy, je zcela šťastný. Text se v této části smrskává do série mini medailonků výrazných osobností obsahujících velmi stručné referáty a přehled jejich nejvýznamnějších publikací. Pozornost více úrovní vývoje, např. institucionální dimenzi, dimenzi sociálních sítí ve výzkumu, apod., by jistě přinesla plastičtější a pro čtenáře znalého problematiky i přínosnější pohled. Dostatečně také není zdůvodněno dělení vývoje s přelomovým rokem 2000. Otázkou do diskuse vzhledem k zaměření textu na empirické studie sociální stratifikace v ČR (což ovšem není takto explicitně zmíněno) zůstává zařazení Jana Kellera v závěru.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení dobře.